

Huis Clos

Huis Clos is de titel van een tentoonstelling die plaats vindt in Pictura van 3 februari t/m 10 maart 2024 als onderdeel van het tentoonstellingsprogramma in het kader van het 250-jarig bestaan van kunstenaarsvereniging Pictura in Dordrecht in 2024. In de tentoonstelling wordt het werk gepresenteerd van een zevental kunstenaars werkend in uiteenlopende disciplines, van schilderkunst tot video en van fotografie tot object of tekening tot film.

De titel voor de tentoonstelling **Huis Clos** werd ontleend aan *Huis Clos*, het bekendste theaterstuk van Jean Paul Sartre, Engelse titel *No Exit*, Nederlands *Met gesloten deuren*. In dit toneelstuk bevinden zich na hun dood een drietal personen, een man en twee vrouwen, die elkaar in hun leven vooraf niet gekend hebben in een afgesloten ruimte. De drie personages treden in het stuk voortdurend met elkaar in discussie in een poging om aan hun situatie te ontsnappen, maar er is geen uitgang en dus zijn zij opgezadeld met elkaars gezelschap. Af en toe worden zij bezocht door een butler die vanuit het niets opduikt en ook weer verdwijnt.

Veel kunstenaars hebben zich, zowel in het verleden als in het heden, laten inspireren door afgesloten ruimtes. Kunstwerken kunnen isolatie, opsluiting of angst verbeelden, maar evenzeer aan de orde kunnen zijn bescherming, intimiteit en vrijheid.

Bij sommige van de kunstenaars in de tentoonstelling is de focus in hun werk vooral gericht op afgesloten ruimte op zich, bij anderen gaat het eerder om de uitdrukking van 'condition humaine' in de onverwachte ontmoeting met de ander. Binnen de tentoonstelling is er zeker ruimte voor

kruisverbindingen tussen het werk van de afzonderlijke kunstenaars. Voor alle geldt dat zij binnen hun eigen thematiek heel uitgesproken werk produceren.

Er is spanning tussen de werken onderling maar opmerkelijk genoeg ook verbondenheid in een sfeer die zich het best laat omschrijven als *claustrophoria* (claustrofobie / euphoria).

Huis Clos sluit aan bij de huidige tijdgeest waarin in toenemende mate allerlei tot voor kort vertrouwde zekerheden op losse schroeven lijkt te staan. Om een paar zaken te noemen o.a. menselijk handelen dat leidt tot obstructies in atmosfeer en klimaat, een tot voor kort onvoorstelbare nietsontziende oorlog in Europa of de onvoorspelbare effecten van de ontwikkeling van kunstmatige intelligentie.

Pictura 3 februari t/m 10 maart 2024

Samenstelling: Ton Kraayeveld (tentoonstellingscommissie Pictura)

Kunstenaars:

Alexa Meyerman

Het werk van Meyerman is gebaseerd op architectonische deconstructies. Zoals in herinneringen of dromen worden delen van architectuur gereconstrueerd, waardoor een indruk van ongeplande realiteit achterblijft. In sommige van de werken zijn er soms sporen van menselijke aanwezigheid, maar de ruimtes zijn leeg of tijdelijk verlaten. Architectuur transformeert in een anarchie van de ruimte.

www.alexameyerman.nl

Roderick Laperdrix

Laperdrix is gefascineerd door het concept van de kluizenaar die een eenvoudig afgezonderd leven leidt in een natuurlijke omgeving en de rol die dit concept speelt in de moderne samenleving. Een belangrijke inspiratiebron voor zijn kunst is het boek *Walden or Life in the Woods* van Henry David Thoreau die in het voorjaar van 1845 een hut bouwde in de bossen bij Walden Ponds in Concord, Massachusetts, waar hij twee jaar lang een teruggetrokken leven leidde. Naast zijn dagelijkse bezigheden beschrijft het boek zijn meditatie over de moderne samenleving en het menselijk bestaan.

www.rodericklaperdrix.nl

Dirk Paesmans is de helft van het kunstenaarsduo JODI, samen met Joan Heemskerck. JODI staat bekend als uitgesproken pioniers van internetkunst. Sinds kort werken beide ook aan een solo carrière. Paesmans maakt met behulp van een 3D camera bijzondere registraties van openbaar toegankelijke gebouwen, waaronder o.a. het Atomium in Brussel en het Boijmans depot.

Soms zijn de voetstappen van de kunstenaar navolgbaar in de werken die daaruit hij samenstelt.

Info o.a. www.jodi.org

Ilja Den Hollander

Den Hollander maakt werelden die naar de dagelijkse werkelijkheid verwijzen maar toch anders zijn. De dingen wringen. In haar werken bakent zij een domein af waar menselijke gedragingen ongemakkelijk kunnen worden. Existentiële situaties worden ad absurdum doorgevoerd. Herhaling van lichaamshoudingen of eenvoudige gebaren krijgen in haar werk het karakter van rituele handelingen. Naast video- en fotowerken werkt zij de recentelijk ook met textiel.

Hamid el Kanbouhi

Hamid el Kanbouhi laat zich inspireren door alledaagse situaties en vreemde ontmoetingen en transformeert vervolgens de personen die hij ontmoette of de gebeurtenissen waarvan hij getuige was in beelden. Toeval, speelsheid en een voortdurende zoektocht naar ongeslagen paden vormen de kern van zijn werkwijze. **Zijn werk is zowel herkenbaar als vervreemdend, omdat hij waarnemingen combineert met motieven uit zijn eigen of het collectieve geheugen.**

Eerder was hij o.a. de eerste stadstekenaar van Amsterdam.

www.amsterdam.nl/.../2014-stadstekenaar-hamid-el-kanbouhi

Lucia Nimcová

Film: *Bajka*

Sinds 2014 verzamelt Lucia Nimcová samen met Sholto Dobie een archief van foto-, video- en geluidsopnamen in West-Oekraïne. In tegenstelling tot traditionele documentaire praktijken, beschrijven de kunstenaars hun werk liever als een volksopera. De film *Bajka* omvat een verzameling liedjes, verhalen, muziek, performance en veldopnames, die het midden houden tussen een etnografisch document en muziektheater.

Aalt van de Glint

De fotoserie *Moe*, te zien in de tentoonstelling, is een doorlopende serie over vermoeidheid, zorg en intimiteit, waarin van de Glind zijn vriendin portretteert die lijdt aan CVS, chronisch vermoeidheidssyndroom. Haar toestand veroorzaakt ernstige periodes van vermoeidheid waarbij zij vaak in slaap is. Foto's worden afgedrukt op een klein formaat. In een bijzondere installatie-achtige opstelling wordt de bezoeker een blik gegund op de intieme situaties die uitgangspunt zijn voor zijn persoonlijke werken.

www.aaltvandeglind.com

Voor het jaarprogramma van 250 jaar Pictura treed ik op als samensteller (curator) van een tentoonstelling met de (voorlopige werk) titel *Huis Clos / No Exit / Met gesloten deuren*. De titel werd ontleend aan het bekende theaterstuk *Huis Clos* van Jean Paul Sartre. In dit toneelstuk bevinden zich na hun dood een drietal personen, een man en twee vrouwen, die elkaar niet vooraf gekend hebben in een afgesloten ruimte. De drie protagonisten treden voortdurend met elkaar in discussie in een poging om aan hun situatie te ontsnappen, maar de ruimte blijft afgesloten. Af en toe bezocht door een butler die vanuit het niets opduikt. Veelvuldig later ontleend aan dit stuk is de vaak geciteerde uitspraak van Sartre, 'de hel, dat zijn de anderen'.

In de tentoonstelling komt het werk van een aantal kunstenaars samen waarin dat claustrofobisch gevoel navoelbaar is of op zijn minst onder de oppervlakte sluimert. De kunstwerken presenteren zich als personages in een context waarbij zowel ruimte is voor uitgelaten euforie als voor ingetogen in zichzelf gekeerd zijn. In het werk van sommigen kan de focus gericht zijn op de afgesloten ruimte op zich, bij anderen gaat het eerder om de expressie van het individuele ten opzichte van anderen.

Er is spanning tussen de werken onderling maar ook een zekere verbondenheid in een sfeer die zich het best laat omschrijven als *claustrophoria* (claustrofobie / euphoria).

De tentoonstelling sluit aan bij de huidige tijdgeest waarin in toenemende mate alles op losse schroeven lijkt te staan. Om een paar zaken te noemen o.a. menselijk handelen dat leidt tot obstructies in atmosfeer en klimaat, een tot voor kort onvoorstelbare nietsontziende oorlog in Europa of de onvoorspelbare effecten van de ontwikkeling van kunstmatige intelligentie.

English:

HUIS CLOS concept

For the annual program of 250 years of Pictura, I am acting as compiler (curator) of an exhibition with the (provisional) title Huis Clos / No Exit / With Closed Doors.

The title was taken from the famous theater play Huis Clos by Jean Paul Sartre. In this play, three people, a man and two women, who did not know each other beforehand, find themselves in a closed room after their death. The three protagonists constantly interact

with each other in an attempt to escape their situation, but the room remains closed off. Occasionally visited by a butler who appears from nowhere. Frequently later borrowed from this play is Sartre's oft-quoted statement, 'Hell, that's the others'.

The exhibition brings together the work of a number of artists in which that claustrophobic feeling is palpable or at least lurking beneath the surface. The artworks present themselves as characters in a context where there is room for both exuberant euphoria and subdued introspection. In the work of some, the focus may be on the enclosed space per se, for others it is more about the expression of the individual in relation to others.

There is tension between the works but also a certain connectedness in an atmosphere best described as claustrophoria (claustrophobia / euphoria).

The exhibition is in keeping with the current zeitgeist in which increasingly everything seems to be in question. To name a few things, among others, human actions leading to obstructions in atmosphere and climate, a until recently unimaginable unmitigated war in Europe or the unpredictable effects of the development of artificial intelligence.

Tentoonstelling PICTURA Grote Zaal en Foyer, februari 2024

www.pictura.nl